

DİNİ İYİ ÖĞRENMEYE ÇALIŞMAMIZ GEREKİYOR

Dini iyi öğrenmeye çalışmamız gerekiyor. Fıkha çalışmamız gerekiyor. Biz müslümanların da en az bildiği iş fıkihtır.

Geçen gün birisi telefon etti. Bir hacı kardeşimiz, kadın. Kur'an öğrenmeye bir yere gitmiş. "Hocam, Kur'an kursu hocası en basit ahkâmı bile bilmiyor." diyor. Onunla takışmış, biraz münâkaşa etmiş. "En basit ahkâmı bile bilmiyor." diyor.

a. Fıkıh Öğrenmenin Önemi

Muhterem kardeşlerim!

Bu işin kisasından, kolayından başlayalım. İncecik kitaptan başlayalım. Dinimizin ahkâmını öğrenelim. İlmihâlden başlayalım.

En küçük ilmihâl hangisidir?

Köy Hocası İlmihâli diye yarım boy, cebe sığacak gibi, incecik, serçe parmağından da ince, zayıf, serçe parmağı gibi ince bir kitap. *Köy Hocası İlmihâli*. Çok da tatlı [anlatmış.] İlk önce çoluk çocuğunuzla şunu bir okuyun.

Köy hocası, köyde ne olacak; koyunun bulunmadığı yerde keçi Abdurrahman Çelebi olurmuş. Ne yapalım, şehirde olsa bu hoca, şehirde koca koca profesörler, müftüler, vaizler gelir, orada hocalık yapamaz; ama köyde olur. Ne olacak, köylü zaten bilmiyor, bu da onlardan biraz daha iyi... *Köy Hocası İlmihâli* ana meseleleri anlatmış. Kimin yazdığını unuttum ama Diyanet'in neşriyatı içinde. Onu bir okuyun. İlk bilgiyi tamamen öğrenin. Tamamen İslâm'ın ilk ana fikrini bir öğrenin.

Ondan sonra Ahmed Hamdi Akseki'nin *İslâm Dini: İbadet, İtikat, Ahlâk* diye, belki kırkıncı, belki yetmişinci baskısı yapılmış bir kitabı var. Su gibi basılıyor, su gibi satılıyor. Şunu bir okuyun. Evde okuyun. Çoluk çocuğunuz da bilsin. Hanım bir şeyden haberi yok. Adamın da haberi yok. Adam dükkânda yalan yanlış işler yapıyor. Kadın evde yalan yanlış, dine aykırı işler yapıyor. Çocuğun da haberi yok. Hoppala, bu nasıl müslüman?

Onun için, onu okuyun. Etti iki.

Üçüncü adım, üçüncü merdiven; Asım Köksal'ın ilmihâl kitabı var. Onu okuyun.

Neden?

Asım Köksal'ı tanırım. Rahmetli, alim insandı. Ziyaü'l-Hak'tan ödül, mükâfat aldı. Çok güzel *İslâm Tarihi* kitabını yazdı. O ilmihâl kitabında güzel özetlemiş. Hem de anlaşılır bir dilde özetlemiş. O da güzel, üç.

Dördüncüsü; *Nimet-i İslâm*'ı okuyun. Biz, bizim ihvânın okumuşlarına gözden geçirttik, dilini sadeleştirdik, *İslâm* dergisinin hediyesi olarak dağıttık. Onu okuyun. O güzel, anlaşılır bir dilde.

Niye Ömer Nasûhi Hoca'nın ilmihâlini öne çekmedin?

Ömer Nasûhi Hoca'nın dili ağır da ondan. Yani herkes anlamaz.

Zaten *Nimet-i İslâm*'ı okursanız çok güzel. Ondan sonra artık *İbn Abidin*'i, vesaireyi filan okursunuz. Veyahut daha başka kitaplar adım adım ilerler. Ama birinciden başlayın. Dinimizin ana esaslarını, helalleri haramları,

doğruları eğrileri çoluk çocuk herkes bir bil-
sin.

Benim babamın büyük ninesi galiba...
Kendi nenem değil, belki de onların iki nesil
daha üstü, hoca nine... Biz “nine” demeyiz,
“nene” deriz. Benim babamla annem akra-
badır. İkisi de zaten yukarıda hoca neneye
bağlanıyor. Hoca neneymiş. Çok alimmiş.
Bütün çocuklarını medreseye göndermiş,
köylük yer olmasına rağmen molla yapmış.
Hepsi molla; Molla Hüseyin, Molla Abdullah,
hep molla... Molla ne demek?

“Medresede okumuş” demek. Yani aşağı
yukarı “imam-hatibi bitirmiş” demek.

Köye gelen hocalardan fazla bilirmiş. Ve
terletirmiş. Sorduğu sorular, verdiği cevap-
larla terletirmiş. Kadın olduğu halde... Mü-
barek, eski ecdâdın hâli başka. Namaz kıla-
cağı zaman namaz şalvarını giyermiş. Temiz-
liği de dikkat ediyor ama ihtiyaten temiz
kıyafet [giyiyor.]

خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

*Huzû zîneteküm inde külli mescidin.*¹

Mescide girerken erkekler de kıymetli elbisesini giyecek.

Bu mescit çok hoşuma gitti. Allah hepimizden razı olsun. Tertemiz, yeşil bir halı, her tarafı tertemiz, koltuklar [vesaire...] Hepsi hoşuma gitti. Temizlik güzel.

Şimdi buraya ayakları kokan, çorapları kokan, üstü başı yağlı paslı, otomobil tamircisi kılıklı birisi gelse... O otomobil tamircisine bir şey demiyoruz da... Tamirden sonra yıkansın, duşunu alsın, güzel elbiselerini giysin, öyle gelsin. Mescide geldiğin zaman güzel elbiseleri giymeyi Allah emrediyor. Yüreğiniz yanar değil mi? “Uff.. Ay.. Basmasa bari...” diye insanın yüreği ağzına gelir. Her şey temiz olacak. Şimdi elhamdülillah, öyle kirliliği giyip [gelen] azdır; ama tamirdir filan diye bazen öyle olabilir. Bazen çoluk çocuk dikkat etmez, pabuçla girer, yürür.

---

¹ 7/A'râf, 31.

Onlara dikkat etmek lazım. Küçük çocuklar mescitte oynarken kaçıırır [filan...] Küçük çocukları, yani çok küçükleri, kendisini sıkamayan, tutamayanı camiye getirmek uygun olmuyor; mekruh. Çünkü o kaçıırırsa temizlemesi zor olur.

Allahu Teâlâ hazretleri dinimizi güzel öğrenip, uygulayıp rızasını kazanmayı hepimize nasip etsin.

Gelin bu sözlerden sonra beraberce bir tevbe edelim, eski günahlarımızı Allah affetsin.

Estağfirullah, estağfirullah, estağfirullah, estağfirullah...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
5 Ramazan 1421 / 02.12.2000

[Bütün DİĞER ÇEŞİTLİ KONUŞMALAR'A PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

